Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Ote pöytäkirjasta
Aluehallitus	§ 462	15.12.2025
Aluehallitus	§ 154	20.04.2026

Säätiöselvitys – Työvalmennussäätiö Luotsi

Aluehallitus 15.12.2025 § 462

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396, katja.tommiska(at)omahame.fi

Selostus

Kanta-Hämeen hyvinvointialue ja Työvalmennussäätiö Luotsi ovat tehneet v. 2024 puitesopimuksen koskien sosiaalihuoltolaissa tarkoitettua sosiaalista kuntoutusta, laissa kehitysvammaisten erityishuollosta ja vammaispalvelulaissa tarkoitettuja työ- ja päivätoimintaa sekä laissa kuntouttavasta työtoiminnasta tarkoitettua kuntouttavaa työtoimintaa. Sopimusehtojen mukaan sopimus on ollut voimassa kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen osalta 31.12.2024 asti ja muiden palvelujen osalta toistaiseksi. Sopimuksen irtisanomisaika on molemmin puolin 12 kuukautta irtisanomista seuraavan kalenterivuoden alusta lukien.

Puitesopimuksen piiriin kuuluvien palveluiden osalta on hyvinvointialueella noussut esille tarve tarkastella palveluiden järjestämistapoja ja niiden organisointia vuoden 2026 aikana siten, että mahdolliset muutokset palveluiden järjestämistapojen ja organisoinnin osalta on mahdollista toteuttaa vuoden 2027 alusta. Asiaa on käyty läpi aluehallituksen aamukoulussa 24.11.2025. Lisäksi asiasta on informoitu Luotsi Säätiön toimivaa johtoa sekä Hämeenlinnan kaupunkia ja Hämeenlinna-Vanajan seurakuntaa.

Koska Työvalmennussäätiö Luotsin kanssa tehdyn puitesopimuksen irtisanomisaika on pitkä (12 kuukautta irtisanomista seuraavan kalenterivuoden alusta lukien), tulisi puitesopimus irtisanoa vuoden 2025 aikana. Tällöin edellä mainittu palveluiden järjestämistapojen ja organisoinnin tarkastelu voitaisiin toteuttaa sopimuksen irtisanomisaikana ja mahdolliset muutokset toteuttaa vuodesta 2027 lukien. Palveluiden järjestämistapojen ja organisoinnin tarkastelutyö viedään päätökseen viimeistään maaliskuun 2026 loppuun mennessä.

Puitesopimus on oheismateriaalina.
(JS)

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 10 §

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää, että Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ja Työvalmennussäätiö Luotsin välinen puitesopimus irtisanotaan.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Lauri Jormanainen poistui kokouksesta esteellisenä tämän asian käsittelyn ajaksi (yhteisöjäävi).

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Oikaisuvaatimus

Aluehallitus 20.04.2026 § 154
5330/00.01.00/2026

Valmistelija toimialajohtaja Jussi Savola, puh. 040 330 5512, jussi.savola(at)omahame.fi, controller Mirella Bitter, puh., mirella.bitter(at)omahame.fi, palvelupäällikkö Tanja Kannonmaa, puh., tanja.kannonmaa(at)omahame.fi, tulosaluejohtaja Jaana Paasikangas, puh. 050 569 4937, jaana.paasikangas(at)omahame.fi, tulosaluejohtaja Johanna Pulkkinen, puh., johanna.pulkkinen(at)omahame.fi, palvelupäällikkö Tarleena Rantanen, puh. , tarleena.rantanen(at)omahame.fi, hallintojuristi Kari Suokas, puh. 050 464 0336, kari.suokas(at)omahame.fi, hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396, katja.tommiska(at)omahame.fi

Selostus Työvalmennussäätiö Luotsi on osa Kanta-Hämeen hyvinvointialueen konsernia. Säätiö on hyvinvointialueen määräysvallassa oleva tytäryhteisö, jonka toiminta on vahvasti riippuvainen hyvinvointialueen asiakasohjauksesta. Säätiöllä ei ole merkittävää kiinteistöomaisuutta, ja sen toiminta liittyy ensisijaisesti palvelutuotantoon. Tämän vuoksi tarkastelun keskiössä on palvelutuotannon organisatorinen järjestämistapa.

Selvitystyössä on tarkasteltu konsernin sisäisten organisaatiorakenteiden toimivuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Arvioinnin lähtökohtana on ollut, miten hyvinvointialueen

palvelurakenteet muodostavat toimivan, vaikuttavan ja taloudellisesti hallitun kokonaisuuden sekä miten ne tukevat hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toteutumista.

Selvityksessä on tarkasteltu kolmea vaihtoehtoista mallia järjestää vammaisten työtoiminnan ja päivätoiminnan (Lammi), mielenterveyskuntoutujien työtoiminnan ja työllistymistä tukevan toiminnan sekä kuntouttavan työtoiminnan palvelut vuoden 2026 jälkeen. Vertailussa on ollut kolme vaihtoehtoa:

VE1: Toiminta jatkuu nykyisen järjestämismallin mukaisesti (ns. 0-vaihtoehto)
VE2: Luotsi-säätiön toiminta siirtyy hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi
VE3: Hyvinvointialueen palvelutuotanto siirretään Luotsin toiminnaksi

Vaihtoehdoissa VE1 ja VE3 edellytyksenä on, että säätiö täyttää in-house-asemaan liittyvät vaatimukset suhteessa hyvinvointialueeseen.

Arvio vaihtoehdoista

Nykyinen järjestämismalli (VE1) sisältää useita toimivia elementtejä. Luotsi on onnistunut tarjoamaan matalan kynnyksen palveluja, joissa asiakkaat ovat kokeneet saavansa tukea arjessaan ja työtoiminnassa. Säätiön henkilöstön osaaminen ja kokemus ovat keskeisiä vahvuuksia.

Nykyinen malli sisältää kuitenkin rakenteellisia haasteita. Palvelujen järjestämisvastuu ja tuotanto ovat erillään, mikä on rajoittanut hyvinvointialueen ohjausmahdollisuuksia ja hidastanut palvelujen kehittämistä. Palvelujen sisältö, toteutustavat ja palvelupolkujen tavoitteellisuus eivät kaikilta osin ole vastanneet hyvinvointialueen linjauksia, erityisesti mielenterveyskuntoutujien palveluissa. Tämä korostaa tarvetta vahvistaa yhtenäisiä toimintamalleja, tavoitteellisuutta ja systemaattista seurantaa.

Vaihtoehto VE2, jossa toiminta siirtyy hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi, vastaa selvästi tunnistettuihin kehittämistarpeisiin parhaiten. Kun palvelutuotanto ja järjestämisvastuu ovat saman organisaation sisällä, palveluja voidaan ohjata yhtenäisillä periaatteilla, palvelukuvauksilla ja henkilöstömitoituksilla. Tämä parantaa palvelujen yhdenvertaisuutta ja mahdollistaa palveluketjujen paremman yhteensovittamisen osaksi hyvinvointialueen kokonaisuutta. Samalla hyvinvointialueen kyky reagoida toimintaympäristön muutoksiin paranee, koska muutokset voidaan toteuttaa ilman erillisiä sopimus- tai kilpailutusprosesseja.

Vaihtoehto VE3 merkitsisi hyvinvointialueen oman toiminnan siirtämistä säätiölle ja säätiön toiminnan merkittävää

laajentamista. Tämä lisäisi riippuvuutta yhdestä palveluntuottajasta, kasvattaisi sopimusohjauksen tarvetta ja muuttaisi kustannusrakennetta ostopalvelupainotteisemmaksi. Vaihtoehto ei vaikuta olevan strategisesti tarkoituksenmukainen ratkaisu hyvinvointialueen tavoitteiden näkökulmasta.

Selvityksessä on tarkasteltu myös yhtiöittämisen ja kilpailuttamisen mahdollisuuksia. Yhtiöittämiseen liittyy samoja ohjaus- ja sopimusriskejä kuin vaihtoehdossa VE3. Kilpailuttamisen osalta markkinoilla ei ole riittävästi toimijoita vastaamaan palvelutarpeeseen, ja lainsäädäntö rajoittaa palvelujen tuottamista yhtiömuotoisesti nykyisen kaltaisena kokonaisuutena.

Johtopäätös

Edellä esitetyn perusteella vaihtoehto VE2 on hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden mukainen ja kokonaisuutena selvästi tarkoituksenmukaisin ratkaisu. Se vahvistaa palvelujen yhdenvertaisuutta, parantaa ohjattavuutta ja tukee palvelujen vaikuttavuutta. Samalla se mahdollistaa säätiöön kertyneen osaamisen ja henkilöstön hyödyntämisen osana hyvinvointialueen omaa palvelutuotantoa. Vaihtoehto VE2 voidaan arvioida käytännössä toteuttamiskelpoiseksi päälinjaksi, mikäli jatkovalmistelussa ei ilmene olennaisia esteitä.

Jatkovalmistelu

Jatkovalmistelussa on selvitettävä palvelutuotannon siirtämiseen liittyvät henkilöstövaikutukset, sopimus- ja vastuuvaikutukset, toimitilajärjestelyt sekä Luotsi Kehitys Oy:n asema. Toimeenpanon keskeisin riski liittyy toiminnan hallittuun integrointiin hyvinvointialueen organisaatioon. Toimeenpanolle laaditaan vaiheistettu suunnitelma, jossa varmistetaan palvelujen jatkuvuus siirtymävaiheessa.

Lopullinen päätös palvelutuotannon siirtämisestä tuodaan aluehallituksen päätettäväksi erikseen valmistelun valmistuttua.

Liitteenä on raportti Säätiöselvitys – Työvalmennussäätiö Luotsi. (JS)

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 35 § ja 10.5 § 33 kohta

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää, että

1. työvalmennussäätiö Luotsin palvelutuotannon järjestämisessä siirrytään vaihtoehdon VE2 mukaiseen

ratkaisuun, jossa palvelutuotanto siirtyy hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi;
2. tavoitteena on palvelutuotannon siirtyminen hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi 1.1.2027 alkaen;
3. lopullinen toimeenpanopäätös tuodaan aluehallituksen päätettäväksi valmistelun jälkeen.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Asiaote / Työvalmennussäätiö Luotsi, Hämeenlinnan kaupunki, Hämeenlinna-Vanajan seurakunta
Päätösote / toimialajohtaja Jussi Savola, controller Mirella Bitter, palvelupäällikkö Tanja Kannonmaa, tulosaluejohtaja Jaana Paasikangas, palvelupäällikkö Tarleena Rantanen, hallintojuristi Kari Suokas, hallintojohtaja Katja Tommiska,

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Otteen oikeaksi todistaa

28.04.2026

Anu Joutsi
hallintosihteeri

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Ote pöytäkirjasta
Aluehallitus	§ 462	15.12.2025
Aluehallitus	§ 154	20.04.2026

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 154

Hyvinvointialuelain (611/2021) mukainen oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimusohjeet

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen (Laki hyvinvointialueesta 142 §).

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen (Laki hyvinvointialueesta 142 §).

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimusasiakirjojen on oltava perillä Kanta-Hämeen hyvinvointialueen kirjaamossa viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen kello 15.00. Tämä koskee myös sähköisesti lähetettäviä asiakirjoja.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Kanta-Hämeen hyvinvointialueen aluehallitus.

Kirjaamon yhteystiedot:

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Ote pöytäkirjasta
Aluehallitus	§ 462	15.12.2025
Aluehallitus	§ 154	20.04.2026

Postiosoite: PL 39, 13101 Hämeenlinna
Käyntiosoite: Viipurintie 1–3, 13200 Hämeenlinna
Puhelinnumero: 040 480 3587
Sähköpostiosoite: omahame@omahame.fi

Oikaisuvaatimus suositellaan toimitettavan turvasähköpostilla.

Oikaisuvaatimuksen voi tuoda Kanta-Hämeen hyvinvointialueen kirjaamoon, joka on avoinna maanantaista perjantaihin 9.00–15.00. Kirjaamon käyntiosoite on Viipurintie 1–3, 13200 Hämeenlinna.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijä toivoo, että oikaisuvaatimuspäätös annetaan hänelle tiedoksi sähköisenä viestinä, tästä tulee ilmoittaa oikaisuvaatimuksen yhteydessä ja ilmoittaa sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Kanta-Hämeen hyvinvointialueen kirjaamosta.

Pöytäkirja on 28.4.2026 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaiselle lähetettäviin oikaisuvaatimusohjeisiin merkitään lähettämispäivä:

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty 28.4.2026.